

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio VI. Utrùm infantibus non baptizatis conferat Deus auxilia sufficientia
ad salutem ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

ex quibus verbis constat, nisi obicem, nempe peccata, posuissent, per Angelos Custodes instructum iri, licet in sylvis fuissent perpetuò educati.

Argues 2. Non apparet quando, & quomodo huiusmodi auxilia sufficientia infidelibus sic enutritis conferantur; ergo omnes similibus auxiliis destituuntur. Ante argumenti solutionem: Advertes cum *P. Soar. cit. num. 2.* infideles hic posse esse in triplici genere: Primò, qui fidem habuerunt, & postea illam deferentes, sunt apostatae, & hæretici. Secundo, qui quidem de fide audierunt, illam tamen recipere noluerunt. Tertiò, qui nunquam de fide audierunt, nullaque prædicatione, aut Evangelii notitia ad illos pervenit. Hoc posito.

Respondeo ad argumentum negando antecedens quoad omnia hæc infidelium genera; nam infidelibus primi, & secundi generis, prout supra diximus, toties datur auxilia sufficientia, ut redeant & veniant ad fidem, quoties recordantur veræ fidei, quam aliquando habuerunt, aut de qua audierunt. Patet, quia tunc tenentur quærere veram fidem; siquidem eis imputatur, si non quærant; non autem imputaretur, si non tenerentur quærere; sed non ita tenerentur quærere, si non possent; nemo enim tenetur ad impossibile; ergo tunc habent posse, sive auxilia sufficientia, quæ dant posse, ut quærant: Confirmatur, quia peccatores fideles tunc habent auxilia sufficientia, ad pœnitentiam, quando ad illam advertunt, ut supra diximus; ergo etiam huiusmodi infideles tunc habent auxilia sufficientia, quando adverterint ad veram fidem, aut ad falsitatem suæ sectæ.

Quoad infideles tertii generis, de quibus in præfenti, tunc illis conferuntur auxilia sufficientia interna, & specialia, nempe illustrationes, & inspirationes, quando illis in mentem venit verus Deus, de quo habent notitiam sufficientem, aut saltem aliquod dubium, & vehementem suspicionem, prout supra diximus; aut quando advertunt ad incertitudinem suæ sectæ, si quam habent. Patet, quia hæc sola tempora, vel momenta, non verò alia, quibus distrahuntur, & occupationibus implicantur, videntur illis opportuna pro habendis his auxiliis, ut supra diximus de tempore, quo peccatoribus fidelibus dantur auxilia sufficientia ad pœnitentiam.

Argues 3. Peccatores perpetuò amentes nō sunt capaces inspirationis, & illustrationis internæ; sicque illis specialibus auxiliis destituuntur, & solum habent externa & generalia, quibus etiam per accidens destituuntur; ergo idem dicendum de illis infidelibus. Respondeo hos peccatores, sive sint fideles, sive infideles, aut incidisse in amentiam perpetuam: aut fuisse perpetuò amentes, & nunquam usum rationis habentes: Si primum, & sint fideles, Deus illis contulit auxilia sufficientia interna ne peccarent, antequam in amentiam incidere, sicque ipsis imputabitur, quod peccent, & non salventur: Si sint infideles, etiam antequam inciderent in amentiam, illis contulit Deus auxilia interna ad faciendum, quod in se erat, & si fecissent, sine dubio eis cōferrentur auxilia proxima ad baptismum, & fidem suscipiendam, prout diximus. Si secundum, adhuc Deus illos non destituit auxiliis necessariis remotis, proximè tamen collatis eorum parentibus, qui si illis benè uterentur, vitarent peccata, propter quæ puniuntur in filiorum amentia, sicque de his idem, quod de infantibus, qui sine baptismo decedunt, dicendum est: pro quibus sit:

Tom. 1.

SECTIO VI.

Virum infantibus non baptizatis conferat Deus auxilia sufficientia ad salutem?

ACTENUS de adultis, tūm iustis, tūm peccatoribus; tūm fidelibus, tūm infidelibus, locuti sumus; nunc autem dicendum nobis est de parvulis, sive infantibus, qui sine baptismo, & originalis remedio decedunt, ita ut penè vivere desinant, quàm incipiant. Maxima de hac re suborta est controversia inter *P. Soar. & P. Vasquez*, postea à Magistris Recentioribus agitata, & locupletata; quid de illa sentiamus, breviter jam dicimus: Sit igitur:

Affertio 1. Infantibus, qui vel in utero matrum, aut defectu materiæ, aut ministri sine baptismo decedunt, confert Deus auxilia sufficientia specialia, saltem remotè, & mediata, quatenus proximè, & immediatè illa confert eorum parentibus, quibus si benè uterentur, certè peccata non committerent, propter quæ Deus eos punit, permitiendo eorū filios ita miserè, & immaturè decedere, & qui si in abortu ad Deum efficaciter recurrerent, aut ad aliquem Virum Sanctum, nunquam ita punirentur, ut eorum infantes sine remedio baptismi decederent. Ita *D. Thom. Scot. P. Bellarm. lib. 2. de grat. & liber. arbitr. cap. 5. Vega lib. 5. in Trid. cap. 6. P. Less. de prædest. sect. 6. assert. 1. P. Arrubal. 1. p. d. 91. cap. 3. P. Herice tr. 3. d. 35. cap. 2. P. Valent. 1. 2. d. 8. q. 3. punct. 4. P. Amicus de grat. d. 28. n. 107. P. Compton. tom. 1. d. 38. sect. 8. n. 4. & maximè P. Soar. lib. 4. hic cap. 4. per totum, & alii apud citatos.*

Probatur primò ex *D. Prospero lib. 2. de Vocat. gent. cap. 23.* ubi loquens de his infantibus ita ait: *Sub arbitrio jacent voluntatis alienæ, nec ullo modo eis, nisi per alios consuli potest, & consequens est, illos ad eorum pertinere consortium, quorum vel recto, vel pravo aguntur affectu; sicut enim ex aliena confessione credunt, ita ex aliena infidelitate, aut dissimulatione non credunt; ergo &c.* Secundo ratione, quia infantes sunt incapaces suscipiendi proximè, & immediatè auxilia specialia interna, nempe illustrationes, & inspirationes; ergo illa recipiunt remotè, & mediata, quatenus Deus illa confert eorum parentibus proximè, & immediatè, prout diximus.

Affertio 2. Deus huiusmodi infantibus etiam confert auxilia sufficientia externa, & generalia in ipsa institutione Sacramentorum dependenter ab eorum parentibus, aliisque causis secundis, Ita Doctores supra citati. Probatur primò auctoritate Scripturæ: Primò 1. Tim. 2. *Deus vult omnes homines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire; sed sub hac universali comprehenduntur, non solum adulti, sed etiam parvuli, tam enim homines sunt isti, quàm illi, ut ait D. August. apud P. Soar. cit. Nunquid, inquit, parvuli homines non sunt, ut non pertineant ad id, quod dictum est, vult omnes homines salvos fieri; ergo utrisque providit Deus auxilia sufficientia ad salutem.*

Secundo ex illo 1. Joan. 2. *Ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris tantum, sed etiam pro totius mundi.* Et 2. Cor. 5. *Pro omnibus mortuus est Christus.* Et infra: *Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi.* Et ex Trident. Sess. 6. cap. 2. ubi de-

V u

finis

finis Christum missum; Ut omnes adoptionem filiorum recipere: ex quibus, & aliis locis constat, Christum fuisse omnium redemptorem; sed fuit redemptor adultorum; ergo etiam parvulorum; alioqui non esset omnium redemptor. Confirmatur ex D. Prosper. lib. 2. de Vocat. gent. cap. 2. Non irreligiose, inquit, arbitror credi, quod isti paucorum dierum homines ad illam pertineant gratia partem, quae semper universis impensa est nationibus, quâ utique si bene uterentur eorum parentes, etiam ipsi per eosdem jurentur; ergo &c.

98. Probatur secundo ratione, quia Deus decrevit Sacramentorum institutionem, etiam pro hujusmodi infantibus; ergo eis provisorie in eorum institutione, quantum est ex parte sua; ergo licet non sortiatur effectum, aut ex malitia parentum, aut ex aliqua alia occasione, & concursu causarum secundarum, id erit per accidens, & minime spectans ad simplicem affectum, quo Deus voluit hos pueros, sicut & reliquos homines salvos fieri, omnibusque auxilia sufficientia providere, quin ex tali affectu teneretur malitiam parentum impedire, aut alias quascumque causas quocumque modo impedituras applicationem Sacramentorum, ut bene notat P. Soar. cit. siquidem sub hac conditione voluntatis alienae, & concursus aliarum causarum secundarum, provisorie illis Deus praedicta remedia ex simplici affectu salvandi illos.

99. Oppositum tenent Greg. in 1. dist. 46. q. 1. Ricard. art. 7. Gabr. in 4. dist. 4. q. 2. art. 3. dub. 2. D. Thom. in 4. dist. 6. q. 1. art. 1. ad 1. Driedo tract. 5. cap. 3. Sot. de Natur. & grat. cap. 10. quos citat, & sequitur P. Vafq. 1. p. d. 96. cap. 2. n. 4. P. Ruiz d. 49. sect. 2. n. 1. licet num. 3. in aliquo sensu nostram etiam sententiam sequi videatur. P. Alarcon tract. 4. d. 5. cap. 9. n. 7. & alii asserentes hujusmodi infantes, ut dicantur habere media, sive auxilia sufficientia ad salutem à Deo provisa, debere poni in illis circumstantiis, in quibus homines adulti possint eis succurrere, si velint, eosque Sacramento salutis abluere, quod fieri nequit, si in utero materno moriantur; aut statim morituri, in eo loco nascantur, ubi aqua non est ad baptismum requisita. Pro hac sententia minus digne de Deo, ejusque bonitate sentiente:

100. Argues 1. Ideo hujusmodi infantes habent media, sive auxilia generalia sufficientia, quia Deus, ut diximus cum Apostolo, vult omnes homines salvos facere; sed haec verba non intelliguntur de his infantibus; siquidem Apostolus eodem loco etiam dicit, Deum velle, eos ad agnitionem veritatis venire, quae verba de solis adultis intelliguntur, non autem de infantibus, qui pro eo statu ad agnitionem veritatis nec veniunt, neque possunt venire; ergo &c. Respondeo cum D. August. lib. 4. contr. Julianum, etiam parvulos, qui iustificantur, & salvantur, Venire, ait, in Regnum Dei, ubi certa est veritatis agnitio. Et aliis in locis (ut refert P. Soar. cit. num. 5.) saepe docet, parvulos baptizatos credere habitu, licet non credant actu; sicque eodem modo potest dici venire ad agnitionem veritatis.

101. Instabis: Verbum venire videtur significare voluntariam fidei susceptionem; sed hanc non habent parvuli pro eo statu; ergo &c. Respondeo parvulos pro eo statu habere voluntariam fidei susceptionem, non propriam, sed parentum, per quorum voluntatem dicuntur venire juxta morem Ecclesiae; sicque per haec posteriora verba: Ad agnitionem veritatis venire; non limitantur ad solos adultos illa priora: Deus vult omnes homines salvos fieri, ut

aliqui volunt, cum sint universalis, & ut talia debeant extendi ad omnes homines; homines autem sunt etiam parvuli, ut supra diximus cum D. Augustino quibus etiam D. Paul. dicit esse orandum, & Christum fuisse eorum redemptorem, cum dixerit pro omnibus orandum, & Christum pro omnibus fuisse mortuum.

Argues 2. Ideo hujusmodi parvuli haberent media sufficientia, saltem generalia ad salutem, quia Christus Dominus, cum pro omnibus mortuus fuerit, fuit etiam eorum Redemptor; sed haec ratio non obstat, siquidem solum dicitur eorum Redemptor, aut quia talis fuit quoad sufficientiam, quatenus ejus mors, & passio fuerunt in actu primo valoris sufficientis ad eos redimendos; aut quia parvulorum causa fuit cum ceteris adultis communis; ergo &c.

Respondeo negando minorem, & ejus probationem, nam ut Christus Dominus dicatur parvulorum Redemptor, non sufficit, quod ejus mors, & passio sit sufficiens pretium ad eorum redemptionem, sed requiritur, quod saltem aliquo modo suam passionem eis applicaverit, & media quaedam in eorum subsidium applicaverit; quid enim interest ad captivi redemptionem, quod pretium sit sufficiens, si pro eo redimendo non offeratur? alioqui dicitur Christum Dominum fuisse etiam damnatum Redemptorem, quia ejus sanguis sufficiens fuit ad illos redimendos, qui tamen de facto non fuit, quia pretium pro illis redimendis non obtulit: sic etiam ad rationem Redemptoris parvulorum parum referret, eorum, & adultorum causam esse communem, nisi etiam oblatio pretii esset omnibus communis.

Argues 3. Deus decrevit hunc rerum ordinem, in quo praevitavit causas secundas impedituras esse applicationem Sacramentorum his parvulis, quas tamen non impedit; ergo eis non provisorie sufficienter. Respondeo negando consequentiam: primo, quia Deus non tenetur impedire naturalem cursum causarum secundarum, sub cujus conditione illis provisorie media sufficientia. Secundo, quia talia impedita, non per se, sed solum per accidens sequuntur ex tali causarum ordine à Deo decreto. Tercio, quia talia impedita non fuerunt à Deo per se volita, sed tantum permessa ob altissimos fines nobis penitus ignotos.

Argues 4. Deus interdum matri gravidae aliquid inspirat quod dum facit, est in causa, ut infans sine baptismo decedat; ut cum matri inspirat audire concionem, quam dum audit, ruit templum, eamque simul cum prole obruit; ergo in hoc, & alio simili casu, videtur Deus nolle hujus parvuli salutem, & media necessaria ad illam consequendam, ei denegasse. Respondeo negando consequentiam; Deus enim adhuc in eo casu vult parvuli salutem, & media sufficientia ei providit, quantum est ex se, licet per accidens hic, & nunc effectus non sequatur, quod est praeter intentionem Dei, qui ex primaria, & antecedente voluntate, licet inefficaci, voluit ut media non frustrarentur. Neque in hoc, & alio simili eventu vult Deus directè matris mortem, sed tantum ipsius animae bonum, sicque per accidens est Deo, quod illa dum animae suae bonum intendit, & curat, simul cum prole opprimatur. Addo etiam si Deus matrem vellet ob sua peccata interficere, non idè directè sequitur velle infantem interficere, & multò minus salutem non assequi per baptismum; siquidem effectus secutus ex una actione non est agentis voluntas.

voluntarius, nisi quando est ab eo intentus, aut agens tenetur impedire, quod nullum hic datur respectu Dei, ut patet ex dictis.

106. Instabis: Deus in prædicto eventu ita disposuit causas secundas, ut parvulus prius moreretur, quam baptismum susceperet; ergo noluit, ut illum susceperet; alioqui res, & causas aliter disponderet. Respondeo Deum ex primaria intentione non sic disposuisse causas secundas, ut parvulus destitueretur auxiliis sufficientibus, sed ob alios fines nobis ignotos; quod autem ex hac occasione contingat mors parvuli immatura, est per accidens, & præter intentionem Dei, qui quantum est ex se diuturniorem vitam, & auxilia sufficientia ei volebat. Neque tamen diffiteor, dici posse, Deum velle, quod huiusmodi parvulus non baptizetur, sed ita vult indirectè, quatenus non vult sistere causarum naturalium cursum, illarumque ordinem mutare, cum ad id non teneatur.

107. Argues 5. Ut adultus dicatur habere auxilia sufficientia parata ad salutem, debet poni in talibus circumstantiis, ut sit in ejus potestate, & arbitrio, si velit, uti talibus auxiliis; sed quamdiu puer est in utero matris, neque in illius, neque in parentum potestate est, quominus ei baptismus applicetur; ergo non est ei sufficienter provisum. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia causæ naturales, & rerum naturalium dispositio non obstant, quominus gratia adultis infundatur, neque Deus miraculosè operatur, dum illos, saltem aliquo modo illuminat, quod si huiusmodi lumen eis aliquando non infundat, non quidem faciet, quantum ex se erat, sicque non illis sufficienter provideret: at verò in parvulis aliter se res habet, quibus sæpè sapius succurri non potest, nisi miraculosè impediendo causas naturales, earumque ordinem invertendo, ad quod Deus non tenetur; præsertim quamdiu totum, quod in hoc genere ad ipsum ut authorem gratiæ spectabat, adimpleverit, parando media generalia in institutione Sacramentorum pro illis, sicut & pro adultis; sicque adulto non est alius modus dandi gratiam, nisi illam ei infundendo: at verò parvulo dat gratiam, sive baptismum eo ipso, quod illum etiam pro eo instituit. Fateor quidem adultorum gratiæ magis propriè spectare denominationem auxilii sufficientis, illisque perfectiori modo parari, quam parvulis, quibus minus propriè per analogiam ad auxilium sufficiens adultorum datum est huiusmodi auxilium sufficiens, ut ait P. Ruiz d. 49. sect. 2. n. 3. & solum probat argumentum, nec ego improbo.

108. Argues 6. ex Magistro Bannez 1. p. q. 23. art. 3. dub. 3. conclus. 5. ubi asserit, licet huiusmodi parvulis fuerint præparata auxilia sufficientia, non fuisse tamen præparata in eorum parentibus, neque in immediata Sacramentorum institutione, sed in communi parente Adamo, in quo tanquam in capite præparata fuerunt auxilia sufficientia pro omnibus ejus posteris, quod sic ostenditur: Deus contulit Adamo Justitiam originalem transfundendam omnibus posteris, si non peccasset; ergo omnibus in Adamo præparavit media, & auxilia sufficientia.

109. Respondeo negando consequentiam; neque enim Magister Bannez hac in re est admittendus, utpotè qui non salvat, quod Deus post peccatum originale habeat voluntatem salvandi hos parvulos, quod probò; nam eo ipso, quod per peccatum ablata fuit Adamo justitia originalis, illiusque transmissio in posterum, etiam his pueris fuerunt

Tam. 1.

in eo ablata prædicta remedia sufficientia; ergo si Deus post originale alia remedia illis non provisit, non potest dici, quod post originale voluit illos salvos fieri; alioqui velle: id, ad quod negaret media sufficientia, ut obtineretur. Addo ex hoc sequi (juxta probabiliorè sententiam, quæ tenet; justitiam originalem fuisse Adamo collatam independentè ex meritis Christi, de quo jam supra,) Christum Dominum non fuisse horum infantium Redemptorem. Patet, quia infantes juxta hanc sententiam nullum haberent præparatum remedium ad salutem ex meritis Christi; ergo non fuisset eorum Redemptor; hoc autem non est dicendum, prout supra diximus; neque sequitur ex nostra sententia, siquidem dicimus, etiam post prævisum originale, Deum illis præparasse prædicta remedia sufficientia ex meritis Christi Domini.

Ex hæcenus dictis præcedentibus Sectionibus colliges, omnibus hominibus, tum justis, tum peccatoribus, tum fidelibus, tum infidelibus, tum adultis, tum infantibus, tum prædestinatis, tum reprobis, contulisse Deum auxilia sufficientia ad salutem, in quo maximè relucet Bonitas, & Misericordia Divina, quatenus nulli defuit, quantum in se erat, ut posset summam illam consequi felicitatem.

SECTIO VII.

Virum major sit prædestinatorum, quam reproborum numerus?

ADVERTES I. cum P. Soar. lib. 6. de prædest. cap. 1. à n. 1. abundantiora gratiæ dona,

tam actualis, quam habitualis, fuisse à Deo communicata aliquibus reprobis, quam aliis prædestinatis; siquidem in majori gratia fuit creatus Lucifer, quam alius Sanctorum Angelorum. Deinde adultus pro tota vita bene operans, & postea in peccato finali moriens, majora gratiæ dona accepit, quam infans cum solo baptismo decedens; aut quam adultus ad finem vitæ conversus, vel cum sola contritione, vel cum sola attritione & Sacramento moriens. Et ratio est, quia neque illa abundantiora dona sunt necessaria ad salutem; neque sola illa sufficiunt sine dono perseverantiæ. Undè cum illis potest reprobis non salvari, & sine illis potest salvari electus; semper tamen electus excedit reprobis in justificatione cum auxiliis, & dono perseverantiæ, quæ cum ei in effectu præstent salutem, semper majorem Dei amorem ostendunt, & in ratione doni sunt longè excellentiora.

Advertes secundò, licet certò de prædestinatorum, & reproborum numero judicare non possimus, ex multis tamen conjecturis deprehendi posse, & cum aliquali fundamento tum rationis, tum authoritatis ostendi probabiliter; nam certò, & determinatè solus Deus id cognoscit, ut constat ex illo 2. ad Tim. 2. Firmum fundamentum Dei stat, novit Dominus, qui sunt ejus. Et ex illo Ecclesiæ in quadam Oratione: Deus, cui soli cognitus est numerus electorum in æterna felicitate locandus: eademque ratio est de reprobis numero; siquidem Scientia Dei, cum sit æterna, omnia, sive bona, sive mala, quæ in tempore sunt eventura, illi sunt ab æterno certa.

Advertes tertio, ut aliquid de prædestinatorum numero conjectari, seu potius suspicari possimus, aut loqui posse de prædestinatis, nulla facta cum

V u 2

repro-